دمور مینه

لیکوال: حاجي محمد ځلاند

Ketabton.com

شننه او څیړنه جمیل احمد درویش

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور

مينه

دمور اوپلار د حقوقو په اړه

بشپړ لاربنود کتاب

ليکنه اوڅېړنه : حاجی محمد ځلاند او همکار جميل احمد درويش

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

دکتاب ټول حقوق په خپرندویه اړه لری!

دکتاب پیــــــــــــــــــــــــژندنه

دکتاب نوم : دمور مینــــــــــــه *
لیکنه او څیړنه : حاجي محمد ځلاند اوورسره همکار جمیل احمــــــــــــد درویش *
خپرندویه اداره : الهدایهٔ خپرندویه اداره *

کتنه او خوښــونه عبدالحــــــمید مســــــــتقیم

او حکمـــــــــت الله الهـــــام *
ویزاین الهــــدایهٔ خپرندویه اداره *
دچاپ کال ۲۱ /۳/۱۳۹۸ *
٦/۱۱/۲۰۱۹ *
۱۴۴۰/۱۰/۷ *

دچاپ شمیر: *
۱۰۰۰ ټوکه
کچه ۸۳،۵×۲۷،۸ سانتي متره *
دترلاسه کولو ځای دتدریس القران اسلامی وانسی راډیو *
همدارنګه کیتابتون ویبسایټ *

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

له ګرانو لووستونکو څخه یوه لنډه هیله

اسلام علیکم ورحمته الله وبرکاته. امابعد

دټولو لوستونکو څخه موږ داهیله لرو چې په دی کتاب کی کومه یوه غلطی په نظر ورسی .

هغه دی هم هلته اصلاح کړی . غلطی که املایی وی یا معنوی وی یا داسی بله غلطی وی څه فرق نه لری بس اصلاح دی یا په ذهن او یا په قلم سره وکړی او موږ ته دی دزړه له موخی معافی وکړی . ځکه هر انسان دهیری او خطا خاوند دی .هیڅ یو انسان داسی نسته چې خطا دی نه ځنی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

کیږی .پوهان وایی : بنده معنا مانده :اوبل دا چی څرنګه یو څوک دانه غواړی چی دده په عیب باندی بل یو پوه سی نو باید چی دبل مسلمان انسان لپاره هم دانه وغواړی چی دده عیب ونورو ته ښکاره سی . پښتانه څو مره یو ښه متل کوی : بنده راسه دخدای خپل سه لکه پرځان داسی پربل سه : او دمسلمان پرعیب پرده اچول نه یوازی داسی چی هغه خوشحاله کوی بلکی

دده دخپلو عیبونو ددی لامل ګرځی چی الله رب لعزت به یی وریټ کړی . یا په دنیا کی او یا په اخرت کی . مبارک علیه الصلاة والسلام فرمایی (من ستر مسلما ستره الله فی الدنیا والاخرة)یعنی څوک چی دیو مسلمان عیب وریټ کړی نو الله ج به یی په ددنیا او اخرت کی پرده وکړی .نور بحث نه اوږدوو دهو ښیار لپاره صرف اشاره هم کافی ده

والســــــــــــــــــــــــــــلام

حاجی محمد ځـلاند او ورسره هـــــــــــــمکار جمـــــــــــــــیل احـــمد

درویش

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

ډالـــــۍ

* دخپلو والیدینو مور اوپلار په نامه چې له زوکړې یې ترځوانی په دینی خدمتونو کې مصروفه کړې یو تر دې چې دعلم ډگر ته یې راورسولوو په الهی دین اسلام سره یې زموږ پالنه وکړل.
* او دهغو ځوانانو ورونو او خویندو په نامه چې دخپل مور اوپلار ډیر احترام او قدرداني یې کړې وی.
* په درنښت حاجی محمد ځلاند اوورسره همکار جمیل احمد درویـــــــش

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکتاب ځانګړتیاوی

ګرانو لوستونکو و دکتاب ځانګړتیاوی ته ولهپهلاندی ډول سره دی

۱ لومړی ځانګړتیا یی داده چی په بیلا بیلو معلوماتو سره اوډلی دی

۲ ځانګړتیا ددی کتاب داده چی یوه په زړه پوری قیصه دمور په هکله وړاندی کیږی ورپسی یو څو غوره ویناوی دوالیدینو دحقوقو په اړه وړاندی کیږی

۳ درهمه ځانګړتیا یی داده چی دوالیدینو په هکله دمعلوماتو وروستهیو ه په زړه پوری ادبی ټوټه هم پرته ده

۴ ځانګړتیا ددی کتاب داده چی دپو هانو ځیرکو عالمانو اواوستادانو غوچاڼ معلومات پکښی ځای پرځای سوی دی

الهی داځانګړتیاوی اوپایدی هرلوستونکی ته په برخه ورکړی اوزموږ سپیڅلی کوشش په خپل عالی دربار کی قبول او مقبول وګرځوی

امین

*

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکتاب لیکلو سبب او لامل

داچې په انټرنیټ او عامه کتاب پلورنځیو کې دمور او پلار حقوقو په اړه کوم داسې مدلل او بشپړ کتاب په نظر نه راغلی نو موږ هم هڅه وکړله چې دوالیدینو دحقوقو په باره کې یو کتاب تالیف کړو نو الحمدالله اوس دادی تالیف مو کړی او ستاسو په لاسونو کې دی چې خالص می دڅښتن تعالی په مرسته او توفیق سره تیار او نویشته کړی

ولحمدالله الجـــــامع وحده

دلیکوال پیژندنه

حاجی محمد ځلاند چې اوس مهال دکندهار ولایت دسپین بولدک ولسوالی دنوی کلی اوسیدونکی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

محترم حاجی محمد ځلاند ابتدایه زده کړې
دپاکستان دبلو چستان په ایالت کې د سرخاب کمپ
دهجرت په عالي لیسه کې ترسره کړې . متوسطه زده
کړې یې دکندهار ولایت په لمر او الجهان ښوونیز
مرکز کې سرته رسولې .

ددې وروسته یې داقتصادي مشکلاتو له وجهې په
کار پیل وکړ اوزده کړې یې نیمګړې پاته سوې . محترم
حاجی محمد ځلاند دکمپیوټر په برخه کې دیادوني وړ
استاد هم پاته سوی دی په دې برخه کې یې ډیر
شاګردان روزلي دي .دهغه وروسته یې د سپین بولدک
په سیمیزه او ولسي اسلامي راډیو لومړی تعلیم القران
وروسته بیا په تدریس القران راډیو کې دتخنیک دنده
په غاړه وروسپارل سوه

دلازیاتو بریالیتوبونو په هیله دی عبد الحمید مستقیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرســــــت

13 .... (د مور مینه)

د مور د مهربانی په هکله یوه ډېره په زړه پورې قیصه

13 ....

15 .... ای ګرانې مور جانې :

17 .... د مور په اړه غوره خبري

18 .... د مور جالبه کیسه

23 .... ادبی ټوټه

25 .... مور یعنی څه؟

26 .... دنبی ص مینه د مورسره

31 .... ادبی ټوټه

32 .... د مورپه هکله څوزرینی کرښی

33 .... د یوه زنداني د زندان خاطره

36 .... د مورد مینی ادبی کرښی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

موږ څوک ده 37
ګرانی موږی.. 38
سوال وکړل سو چي موږ څه شئ ده؟..................... 42
ادبی ټوټه.. 45
یوه موږ په ځنګله کي 46
موږ 48
عجیبه قیصه 51
موږجانه.. 53
ادبی ټوټه.. 54
د موږسره دزوی دوکه 58
زرینی کربنی.. 60
ادبی ټوټه.. 61
قیصه.. 63
موږ څوک ده 66

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

ادبي ټوټه.. 67
قیصه.. 68
قیصه.. 70
له موراوپلار سره نیکي کول.................................. 72

(c) ketabton.com: The Digital Library

(د مور مینه)

دې نړۍ کې مطلبي مینه رواج ده
چې یوه یې د بنایست بله د باج ده

بې مطلبه که څوک مینه لیدل غواړي
د مور مینه نه په تخت او نه په تاج ده

هره مینه خپل مقام لري و ځانته
د مور مینه رسیدلې تر معراج ده

میني سته چې په عوض هم پوره کیږي
او دا مینه صرف اولاد لره احتیاج ده

زما (درد من) دې خدای د حق مینه نصیب کړي
نوره مینه د غارت او د تاراج ده

د مور د مهربانی په هکله یوه ډېره په زړه پوري قیصه

یو ځوان هلک چې هره ورځ به یې په کور کې د میرمن او مور ترمنځ جنجال ؤ ،نو غوښتل یې چې د مور څخه ځان خلاص کړي، فیصله یې وکړه چې مور باید په ځنګله کې خوشی کړي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو موریې په شاه کړه او د یوه لوي ځنګل په لور روان شو
او یو هسک غره ته وخوت چې خپله بوډۍ مور هلته
پرېږدي ترڅو راکښته نه سي, نو کله چې د ځنګل په
منځ کې د دنګو او هیبتي لویو بوټو
ونو)لاندي تیریده نو مور به یې دپاسه د ونو)
. . . څانګې ماتولې او په ځمکه به یې غورځولې
هلک خپله مور په غره کې پرېښوده او یوازي راروان
شو,لیکن لاره ډېره هیبت ناکه وه هلک فکر وکړ چې که
خدای تعالی مه کړه لاره مې غلطه کړه نو هسې نه په بل
لوري لاړسم او حیوانات مې وخوري,په دې سوچونو
کې ؤ چې مورکۍ یې پرې اواز وکړ چې زوی جانه
ګوره چې لار درنه غلطه نه سي ما به په لاره کې د ونو او
بوټو څانګې په دې خاطر راماتولې او په لاره مې
غورځولې ترڅو تاته په بیرته تلو کې مشکل نه وي او
لاره درنه غلطه نشي اوس په همدې نښو نښانو بیرته
ولاړسه ! زوی جانه ناوخته دی ژر ژر ولاړسه چې خدی
تعالی مه کړه کوم ځناور درته نقصان ونه رسوي په خیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاړ سې زویه ! په دې وخت کې د اوښکو ډنډونو د
هلک په سترګو کې سیلابونه
جوړ کړل ، زیات پښیمانه شو مور ته راغی غاړه یی
ترینه واخیسته لاسونه یې ورته ښکل کړل او بیرته یې
. کور ته بوتله
تر ټولو عجیبه خو دا ده چې زوی یې د مرګ سوچونه
! کوي او موریی د سلامتی فکر
مور جانه د مینه ناک زړه ښتنه ده هر وخت یی قدر او
عزت کوه ځکه چې دغه نعمت په عمر کې
انسان ته یو ځل ورکول کیږي.

ای ګرانې مور جانې:

هر هغه څه چې تا زما لپاره کړي لکه مینه، پاملرنه،
باور، تشویق، هیله، هوساینه، ملاتړ، ډاډګیرنه او
دا هر څه ما په دې پوهوي، چې زه څومره شاباسی
نیکمرغه وم ، چې ستا غوندې مور مې درلوده ، ددغه
ټولو نیکیو په بدل کې زه هیڅ نشم کولای یوازې به

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

دومره وایم چې ای د عرش مالکه ای د ځمکو او اسمانونو خاونده زما مورته په خپل فضل او رحم سره جنت الفردوس ورکړه ته مور دواړه د قیامت په ورځ د خپل عرش د سیوری لاندی سره یوځای کړه.

امین ثم امین

خدائې خودې بې موره د چا کور نه کړي
او ګوره صورت مې ځکه زور نه کړي
ځکه مې غمونه اوس ملګري دي
اوس راته دعا خو خوږه مور نه کړي
ماورباندې خاورې اړاولې دي
خوند ځکه دا کلې او دا لور نه کړي
څه رنګه به هیره کړم مور جانه زه
کور کښې مې خندا نیازبینه خور نه کړي
وائي راته څه شوله ادې زما
اوس راسره لوبې واړه لور نه کړي
څنګه چې خلق سوځي د مور جانې غم

(c) ketabton.com: The Digital Library

داسې سوځول په خدایګواور نه کړي
هغه خوشحالې نشته اوس کلي کښې
اوس واړه زمونږ کلي کی شور نه کړي
ځنګه چې دا زه داسی بې موره شوم
خدائې دې دغه خلق داسې نور نه کړي.

دمور په اړه غوره خبري

یوائځی ځوک چې زړه او روح یې د ژوند تراخیره د اولاد سره ربړدي مور ده.

. مورتهوله د مهربانی ځخه جوړه ده

یوائځی ځوک چې دعمر تراخیره پوري د اولاد نوم په خوله کی لري هغه مور ده.

هیڅ ګل د مور په شان رنګ او ښکلي بوی نه لري

مور د نیکبختی لمر دي

له داسی حاله ویره وکړه چی مور دی
له فریاد اونفرت ځخه خپل لاسونه
ستاپه خلاف داسمان په لوری اوچت
کړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور حسین یادونه داسی یو سیند دی چی
دژوروالی اندازه یی یوازی واحد الله جل جلاله
ته معلوم دی

دمور محبت داسی یوه هستی ده چی هیڅ
نه خـــتمیږی
دمور محبت دهرڅه ښخه بهتر اوښایسته شی دی

د مور جالبه کیسه

یوه مور د خپل ناروغه زوی د کټ خواته ناسته وه او
ژړل یې
ملائیکه راکښته شوه مخ یې د مور خواته کړ او ورته
یې وویل:
ای موري ! زه د اللهﷻ له خوا راغلې یم، هغه پر تا
رحمت کړی چې ستا یوه هیله پوره کړم، ووایه له هغه نه
څه غواړې؟
مور ملائیکې ته مخ کړ او ورته یې وویل

(c) ketabton.com: The Digital Library

له الله ج څخه غواړم چې زما زوی ته شفا ورکړي.
ملائیکې وویل: پښیمانه کیږې خو به نه؟
: مور ځواب ورکړ
! نه
: ملائیکې وویل
اوس دې زوې روغ شو، خو تا کولای شو چې د خپلو
ړندو سترګو د لید غوښتنه دې کړې وای
مور مسکۍ شوه او ورته یې وویل: ته یې نشې
احساسولی
کلونه تیر شول زوی څخه ستر او بریالی انسان جوړ شو
. او مور به هم د زوی بریالیتوبونه په مینه ولمانځل
زوی واده وکړ او له خپلې میرمنې سره یې ډیره مینه
درلوده یوه ورځ زوی مخ مورته ورورواړه وی او ورته
یې وویل
! مورې
نشم کولی څنګه یې درته ووایم, خو اصلي ستونزه دا
ده چې زما میرمن له تا سره یوځای ژوند نشي کولی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

غوارم تاته یو ځانته کور پیدا کړم ترڅو ته هلته جلا ژوند وکړې.

مور زوې ته مخ ور واړولو او ورته یې ویل:

نه زویه زه د پخو عمرلرونکو خلکو ځای ته ځمه او له خپلو همزولو سره ژوند کوم او هوسا به یمه

مور له کور څخه بهر شوه یو اځې کښیناستله او په ژړا بوخته شوه

ملائیکه بیا راکښته شوه او مور ته وویل

ودې لیدل چې ستا زوی له تا سره څه وکړل؟

اوس پښیمانه شوې؟

غواړې ورته ښرا وکړې؟

مور وویل: نه پښیمانه یمه او نه هم ښرا ورته کوم، ته څه پوهیږې؟

ملائیکې وویل:

بیا هم دالله ج رحمت پرتا شوی او کولای شې هیله وکړې، اوس وایه پوهیږم چې له الله ج څخه دخپلو سترګو لید غواړې، صحیح ده؟

مور په ډاډ سره وویل, نه! ملائیکې په ډیره حیرانتیا سره وویل نو څه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مينه

: مور ځواب ورکړ
له الله ج څخه غوارم مړوور مي ښه او زړه سوانده ښځه وي او
وکولای شي چې زما زوی بختور کړي, ځکه زه نوره هلته نه یمه
. چې له خپل زوی څخه څارنه وکړم
دملائیکي له سترګو څخه اوښکي رواني شوې او د اوښکو
دوه څاڅکي دمور په سترګو کې ورتوی شول او سترګو یې
. دید پیدا کړ
کله چې مور دملائیکې اوښکې ولیدلې ورڅخه ویې پوښتل
ایا
ملائیکې هم ژړا کوي؟
! ملائیکې وویل: هو
خو یوائې هغه وخت اوښکې تویوي او ژاړي چې کله الله ج
. وژاړي
: مور پوښتنه وکړه
الله ج هم ژړا کوي؟
: ملائیکې ځواب ورکړ
الله ج همدا شیبه په لیوالتیا د خپل خلقت چې نوم یې مور ده
ژاړي. یعني چې مور ژاړي الله تعالی هم ژاړي
هیڅوک او هیڅ شي نسو کولای له مور سره پرتله کړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

نودرنو لوستونکو

که یو ځوک وغواړی چی پر مختګ وکړی ! نودی
دخپل مور او پلار سره مینه او محبت کوی . دمور
او پلار په دوعا انسان تر جنت پوری رسیږی . کوم وخت
چی دویو چا ځخه مور او پلار خوشحاله وی نو الله(ج)
هم ډیر ځنی حوشحاله
او راضی وی

دمور ازاری به کله هم هوسا نه سی
دمور او پلار دازار عذابونه په دنیا کی
سړی ته رسیږی
اخرت خولا پرمخ پاته دی
نو هیله لرم چی ازاریی نه کړی
او په خپل ژوند کی یی راضی او خوشحاله
کړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

ځکه جنت دمور اوپلار تر قدمونو لاندی دی
ددوی شتون غنیمت وګڼی او
دعاوی ورڅخه وغواړی
چی دجهنم له اور څخه خلاصون ومومی
ځکه دمور قهر عارضی
وی
مګر محبت یی دایمی وی

ادبی ټوټه

ستا پاکو پښو لاندی جنت دی

موری
په مورې لازم ستا اطاعت دی موری
د رب په وړاندی ستا دعا مورجانی
بلکل قابیل د قبولیت دی موری

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

چې ستا حقوق رب په قران کې ویلی
لوړ دی ترچا منزلت دی موری
چې درته وګورم نو زړه مې خوښ شي
درته مې زړه کې محبت دی موری
راته دی تیری ډیری شپې کړې ویښې
ډیر زیات په موږ دی شفقت دی موری
په ورین تندی چې مور ته ځوک وګوری
حدیث شریف د پاک حضرت دی موری
د هغه اجر یوی عمری غوندی دی
ولا ربښتیا او حقیقت دی موری

چې نورانی مخ ته دی ګورمه زه
پکې څه بل شانی لذت دی موری
اوس یې قیصې نه معلومیږی موری
اسلام درکړی لوی عزت دی موری

(c) ketabton.com: The Digital Library

دعمري د زړګی سريی موری
تاسره مې حب هم ستر الفت دی موری

مور يعنی څه؟

مور خو مور وی
مور هغه هستی ده، چې الله تعالی يې انسان ته په ژوند کې يو ځل ورکوی .
لکه يو بيت دی
قدريې ډير پکار دی د خپل زړګی په مينه)
هر چا ته خدای ورکوی يوه يوه مورکۍ
مور د انسان د هيلو او اميدونو باغچه ده
مور د دنيا د ښايستونو او رنګونو نوم دی
يوه څرګنده مور د انسان د خوښۍ او خوشحالۍ نمونه ده
مور د هغه کتاب نوم دی، چې په لوستلو سره يې د انسان تلوسه لا پسې زياتيږی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

بې له موره دا دنیا بې خونده او نیمګړې وې
د تربیت لومړنې مکتب او مدرسه د مور غېږه ده
د مور یاد د هیرولو نه دی، حالانکه که پیری پیرۍ
ژوند تیر شی
لکه چې یو دوه بیتونه دی

ما کړله هیره یادیدله مور مې
زما له ذهنه نه وتله مور مې
ما کړی نعرې چې نوریې نه یادوم
په خپله فکر ته راتلله مور مې

ګرانو دوستانو هیله مند یم چې د
خپلو والدینو سره د زړه له کومی مینه او محبت وکړی

دنبی ص مینه د مور سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسول الله ص د خپلې مور په قبر

ژړا : پر انسان باندې د الله رحم او احسان ده، الله جل جلاله وايي وأنه هو أضحک وأبکی (النجم 43)، يعني او هغه ذات دی چې خندول او ژړول کوي، په ژړا سره د درد مند او غمجن انسان زړه سپکيږي او دارنګه په ژړا سره له دردمنو او کړيدلو سره خواخوږي غمرازي کولی شو، که مورې په لاس کې څه ونه لرو او ونشو کولی د کوم غمجن او دردمن انسان مرسته وکړو، د اوښکو زيرمې خو لرو د ناچارې او بيوسې په حالت کې د داسې خلکو په حال ژړلای شو او له هغو سره سلګۍ شريکولی شو ، دارازډير ځله يوه شې ته د شوق له پاره هم ژړا انسان ته سکون او ارام ورکوي او د الله له ويرې هم ژړا له مورې سره مرسته کولی شي، او د الله له ويرې تويدونکې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوښکې د اخرت په ورځ خورا ارزښتناکې ملغلرې ګرځي. رسول الله صلي الله علیه وسلم په خپل ژوند کې له دې انساني حالت سره ډېر ځله مخامخ شوی دی او په مختلفو حالاتو کې یې ژړلي دي

. دلته هغه پرتې ګټې او فایدې را ځیرو رسول الله صلي الله علیه وسلم د خپلې مور قبر ته ولاړ او د هغې د قبر خواته یې وژړل، له ده سره چې کوم ملګریې وو هغه هم وژړل او ویې ویل : ما له خپل ښتن نه اجازه وغوښتله چې زه مې مورته د مغفرت دعا وکړم اجازه یې رانکړه او بیا مې له خدایه څخه اجازه وغوښتله چې د خپلې مور د قبر زیارت وکړم نو اجازه یې راکړه . نو تاسو هم د قبرونو زیارت کوئ، ځکه په دې سره انسان ته مرګ وریادیږي . عن أبي هريرة –رضي

(c) ketabton.com: The Digital Library

الله عنه– قال: زار النبي –صلى الله عليه وسلم– قبر أمه فبكى وأبكى من حوله، فقال: (استأذنت ربي في أن أستغفر لها فلم يؤذن لي، واستأذنته في أن أزور قبرها فأذن لي، فزوروا القبور فإنها تذكر الموت). (رواه مسلم)

په حديث کې دي خبرې ته اشاره ده چې دمور مينه دانسان په فطرت کې اغږل شوې وې که څه هم درسول الله صلي الله عليه وسلم مور د ده په ماشوم توب کې وفات شوې وه او ده يې دومره خواږه نه وو ليدلي خوبيا هم له مور سره اړيکه تر نورو ټولو انساني اړيکو پياوړې او پخه ده ، او د مور د قبر خواته درسول الله صلي الله عليه وسلم ژړا علماو داسې توجيه کړې ده چې په هغې باندې دجهنم له ويرې نه يې پرې ژړلي دي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

له حدیث نه دا خبره هم معلوموملی شو چې که د یوچا نږدي خپلوان مشرکان وي نو په ژوند کې له هغو سره ناسته ولاړه او پوښتنه یې کولی شي او که مړه وي هم زیارت یې کولی شي او په ځانګړې توګه که دیوچا مور اوپلار مشرکان هم وي په دنیا کې به ښه چلند ورسره کوي ځکه قرانکریم وایي : وصاحبهما في الدنیا معروفا یعني په دنیا کې د دوی دواړو ښه ملګرتیا وکړه .

له حدیث نه دا هم معلوموملی شو چې قبرونوته تګ رخصت او مستحب ده ځکه په دي کار سره انسان ته مرګ او اخرت وریادیږي اوبل دا چې زیارتونوته تګ باید یوائې د مرګ یادوني په موخه وي او د همدي موخې له پاره روادی ځکه په حدیث کې تصریح شوي ده : فانها تذکر

(c) ketabton.com: The Digital Library

الموت ، او دنورو ټولو موخو له پآره زیارت ته
تګ جواز نلري په تیره بیا نن سبا چي خلک په
دي لړ کي څومره شرکي عملونه او له ناروا موخو
سره زیارتونو ته ځي دهغه باید زیات مخالفت
وکړل شي او خلک باید زیارتونو ته دتګ په
موخه وپوهول شي

ادبی ټوټه

لوړ مقام لوړ دی عزت دی خوږی موری،
ستا تر پښو لاندی جنت دی خوږی موری،

ستا رضا کښی چی رب خپله رضا ایښی،
دی کښی هم د خدای حکمت دی خوږی موری،

رب رحیم نه درته سل کاله ژوند غواړم،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا دعا ده چې سر نن زما او چت دی خوږې موری،

تا تګلاره د ژوندون ده را ښودلې،
ستا کلام زیب او زینت دی خوږې موری،

خوږې موری، خوږې موری ییله تا نه،
د عابد ژوند په زحمت دی خوږې موری،

دمورپه هکله څوزرینې کرښې

هغه څه چې تر لحده درسره پخیرملګرتیا کوی
دمور دعااو شرین یادونه دی.
دتمام بشر په ژبه له روانو الفاظو
ثخه غوره لفظ دمور دی.
تر ټولو نمونو ښایسته ښکلې
اوپه زړه پورې نوم دمور دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

دکوم سړی په ژبه چې دمور نوم راځی
له خوښیو یی زړه تالونه وهی .
مور هغه هستی ده چې ځان کبابه وی
مګراولاد ته له سختیو نجات ورکوی.

دمور نوم په انسانی تعمیر کی دامید او محبت
خښته دی.
داسمان څخه لاندی دځمکی په سر بهترینه تحفه
مور ده.

دیوه زنداني د زندان خاطره

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

د چهار شنبې په ورځ مې مور او ورېوکې ورور ملاقات ته راغلې وو لومړې ځل وه چې د مور جانې سره مې په ولچک او زولنوکې کې مخامخ شوم

مور او ورور مې ډېر راته وژړل خو ما به بار بار تسلې ورکوله او ویل به مې مور جانې ته مه ژاړه زه او مید لرم چې ژر به خلاص شم
خو د هغې دومره بې اختیاره ژړه وه چې ما نشوه برداشت کولی

پای کې مې په درد ورته وویل

مور جانې که ته ژاړې زه ځم

مور مې قراره شوه خو سترګو یې ډېرې خبرې راته کولې
د پام غلطولو لپاره مې پوښتنه وکړه چې هغه بابا جان ولې نه راغې او کشر ورور مې ولې نشته درسره؟

مور مې ځواب راکړو ویل ورور دې په سبقانو اخته وه پلار به دې بیا راشي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

د رخصتیدو په وخت کې مې وړو کې ورور راته وویل لالا کورته کله راځې؟

زما سترګې له اوښکو ډکې شوې ورته مې وویل وروره زه دلته ستاسو دپاره پیسې ګټم بیا درځم

ورور راته وویل هغه بل ورور به مې هم راته ویل زه ستا دپاره اختر ته کالي راوړم خو هغه د اختر نه مخکې شهید شو او د کلي په هدیره کی مو ښخ کړ او کالي یې رانه وړل

په دې وخت کې مې له خولې چغې ووتلې او مورته مې وویل د بابا جان به مې څه حال وي، ورور مې وویل بابا جان مو هم ها بله ورځ مړشو او ښخ مو کړ؟

مور مې په کرار او ژړه غوني غږ راته وویل اوس دې ما او دا وړوکې ورو یوازې ګوزاره کوو.

زړه مې غوښتل چې ډیرې خبرې ورسره وکړم خو د دې خبرې سره د ملاقات وخت پوره شو او زه موظف کس ترلاس ونیولم او د مور او وړوکي ورور څخه یې جلا کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمورد مینی ادبی کربنی

یه‌زما پاکی فرېښتی موری
یه‌صبر ناکی پښتنی موری

ستا تکلیفونه‌شوګیری موری
ځار ستا د لوړی حوصلی موری

ستا دعاګانی پلوشی موری
کړی رڼا ګانی راخوری موری

یه‌د سپرلی د باد وږمی موری
یه‌د رباب خوږی نغمی موری

زما دردونو له‌دمی موری
زری زری رچی رچی موری

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهٔ لګوی زما پیسی موری
ګنډی شلیدلی لوپټې موری

د انتظار د شعر معنی موری
درته لوګےشه زمانی موری

مورڅوک ده

هغه کسان چی د مور د هستی شکر کوونکی دی
بیخی نن وخت کی کم دی مور هغه نعمت دی چی
د اولاد هر درد هر غم فه ځان تیرولو ته لبیک وایي
مور هغه نعمت دی چی د جدایي غم یي د ځمکی
اسمانو نو ترمنځ
د موجوده مساحت فه اندازه دی دردونکی غم لری
مور هغه څوک ده چی ستا خوشحالی د خپل خفګان په بدل کی
تاته زیاته وی
مور هغه لویه هستی ده چی یوه مسکایي د بچی هرخومره لوی
غم فه خوښی بدلوی مور هغه نعمت دی چی خادم
او شاکر اولاد به

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

ده مورده دوعاپه برکت جنت ته ځی مور هغه نعمت دی چی الله
ج
خپل دمهربانی یادونه تل دمور دمهربانی دیادونی سره کړی
ده
مور هغه نعمت دی چی بیلاخیره جنت یي ترپښو لاندی دی
یاالله ج دمورده هره حقه موږ خلاص کړی یاالله ج دموردزړګی
هغه رحم چی داولادپه غیاب کی یي داپه خفل زړګی کم خفګان
تیروی یاالله ج موږیي حق نشواداکولی خوته هغه
دمورخفګان چی په موږ داخومره زوریږی موږ دهغه په سزامه
محکومه وه ځکه موږعاجزه یودمورحق نشواداکولی
االله ج دي زمااوستاسو مورګانوته په جنت الفردوس کی اعلی
مقام ور نصیب
کړی
یاالله ج زمااوستاسو مورګانوباندی دباران په شان رحمتونه
نازل کړی چی هرچیرته وی
امین یارب العالمین

ګرانی موری

ستا د لاس په مونګ باندی راحت دے ګرانی موری
ستا د پښو لاندی هم جنت دے ګرانی موری

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

کور ته راشم چې ته نه یې ډیر خفه شم
د سرسورے دی په مورږ باندی رحمت دے گرانی موری

مور چی د چا نوی نو بے شوکه په دنیا وی
هر انسان ته د مورجانی حاجت دے گرانی موری

چی بچو سره یې دعا وی نو مزی په دی دنیا کړی
بے دعا چی یی بچی وی په زحمت وی گرانی موری

ستا خیال ساتلو ماته دا حوصله راکړه
زما ژوندون ټول سلامت دے گرانی موری

ستا پرورش داسی پرورش دے اے مورجانی
نعمت هره لحزه په صداقت دے گرانی موری
موری
موری
موری
قربان دی سم گرانی موری

(c) ketabton.com: The Digital Library

قیصه

نن مې ډېر سخت زړه درد وکړئ
آن دا چې پر ځان مې دانسان شک پیدا سو
پوهیږي چې ولې؟
مور مې ویلي ول چې ښنګه به له خپله زویه غوښتنه
وکړم او که چیرې غوښتنه مې رد سي
بل چا راته وویل چې مور دې دیو کار اجازه غواړي
د ماخستن لمونځ مې کوی
په سترګو کې مې اوښکې وچې سوي ژبان ګوییي مې
وترل سول چې رنګ به مې ښنګه سوی یي
تر لږ فکر ورسته مې جواب نه کړی ور
د لمانځه نیت مې تړی په فکر کې سوم چې خدای پاک
څومره مهربانه دی چې خپل حضور ته مې په لمانځه
بولي
او مور څومره حوصیله لري
چې د قدم له خاورې غوښتنه کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

له ځانه وشرمیدم ځان مي دومره بي کسه او ضعیف
احساس کړی چې تر ځان مي بتر او برباد انسان ونه
لیدی
له سخت درد وروسته مي په زړه کې
خپل خالق تعالی ته وویل
افسوس افسوس صد افسوس دي زما پر انسانیت او
مسلماني وي
چي څنګه زما مور جاني ته دغه فکر پیدا سوی دی
او زه خبر هم نه یم چي زما تر حال او مال ستره هیله
زما په اړه داسې فکر لري
د خپل سپي ښځه د یو ډیر کوچني کار د اجازې غوښتنه
او اندیښنه ورته پیدا کیږي
که اولاد صالح د پوره ایمان خاوند وي
والدینو ته به یې هیڅکله هم دغه سوال او فکر پیدا نه
سي چي له خپلو اولادونو څخه دیو کار اجازه وغواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

زموږ دفامیل دوستان ټول خبر دي چي زما او دمور ترمنځ خو پریږده دخانمي تر منځ لا په شل کاله دي ته ورته فکر نه دی پیدا سوی

که بد سوی نه وای مور جاني ته به مي دغه سوال پیدا سوی نه وای

ځکه مي ستاسو سره دغه راز شریک کړئ

چي دخپلي مور دزړه اهما احساس کړی دی عرش يي لړزولی دی

مور او پلار مو ډاډمن کړی چي پر تاسو پوره باوري ووسي چي تاسو دخپل اولاد سر هم نه ځني ګرځوی

سوال وکړل سو چي مور څه شئ ده؟

•

. الله جل جلاله اويا ځله له مور څخه زيات مهربان دئ

•

سمندر وايي: مور هغه هستي ده چي د اولاد په . سلګونو زره رازونه په سینه کي پټ ساتي

•

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

وریځو وویل: مورهغه هینداره ده چي هر رنګ پکښي
. له ورایه ښکاري

•

غرونو وویل: د مور درناوئ زما له څوکو څخه هم
. ډېرلوړدئ

•

باران وویل: موریوه داسي هستي ده چي تل یې د
. میني وړانګي پر اولاد خپرې وي

•

زماني وویل: د مور مینه زما له ځغستا څخه هم تېزه
. ده

•

شاعر وايي: موریوه داسي هستي ده چي د
. اوربدونکي سیني ته کښته کېږي

•

لیکوال وايي: مور هغه هستي ده چي د ستاینې لپاره
. یې په نړۍ کي الفاظ نه موندل کیږي

•

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

دعا وایي: مور هغه شخصیت دئ چي د اولاد د
خوښۍ لپاره هر وخت ماغواړي.

•

جنت وایي: مور هغه هستي ده چي زه یې هم تر قدمونو
لاندي یم.

•

لمر وایي: مور یوه داسي هستي ده چي له هرډول
گرمۍ او یخنۍ څخه اولاد ساتي.

•

ځمکه وایي: زما قیمت خو به څوک پوره کړي خو د
مور قیمت هیڅوک نه سي پوره کولای.

•

هوا وایي: په ماکي نرمي او تازگي د مور څرگندونه
ده.

•

رڼا وایي: مور د رڼا او ښودني څلۍ دئ.
زه وایم: ما ته د مور او ګل ترمنځ توپیر نه ترسترگو
کیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ادبي ټوټه

کور دې رالـه شاړ کړو پـه ژړا دې کړمه موری
لاړې رانه مورې بې دعا دې کړمه موری

ستا د ځار قربان غږ به نور نه اورم لکه؟
زړه مې چوي یتیم شومه تنها دې کړمه موری

بې لتا خو کور راته زندان ښکاري ما موري
سر دې په سودا سر په صحرا دې کړمه موری

ای زما قبلې زما دنیا زما هر څه
ټوله نړۍ شته خو بې دنیا دې کړمه موری

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه موږ په ځنګله کې

یو ځوان هلک چې هره ورځ به یې په کور کې د میرمن او موږ ترمنځ جنجال و، غوښتل یې چې د موږ څخه ځان خلاص کړي، فیصله یې وکړه چې موږ باید په ځنګل کې خوشې کړي، یوه ورځ یې موږ په شاه کړه او د یوه لوی ځنګل په لور روان شو او یو هسک غره ته پورته سو چې خپله بوډۍ موږ هلته پریږدي، تر څو بیرته راکښته نه شي، کله چې د ځنګل په منځ کې د دنګو او لوړو بوټو او ونو لاندې تیریده نو موږ به یې پورته د ونو څانګې ماتولې او په ځمکه به یې غورځولې

هلک خپله موږ په غره کې پریښوده او یوائې راروان شو، مګر لار ډېره هیبت ناکه وه، هلک فکر وکړ لکه چې لار مې غلطه کړه، هسې نه په بل لوري لاړ شم او حیوانات مې وخوري، په همدې سوچونو کې و، چې موږکۍ یې پرې اواز وکړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

زوی جانه! لار درنه غلطه نه شي ما به په لاره کې د ونو
او بوټو څانګې په دې خاطر راماتولې او په لاره مې
غورځولې چې، تاته په بیرته تلو کې مشکل نه وي او
لار درنه غلطه نشي اوس په همدې نښو نښانو ژر ژر
ولاړ شه چې خدای مکړه کوم ځناور درته نقصان ونه
رسوي په خیر لاړ شې زویه
په دې وخت کې د اوښکو ډنډونو د هلک په سترګو
کې سیلابونه جوړ کړل، زیات پښیمانه شو مور ته
راغی غاړه یې ترې وا خیسته لاسونه یې ښکل کړل او
بیرته یې کور ته بوتله
تر ټولو عجیبه خو دا ده چې زوی یې د مرګ سوچونه
کوي او مور یې د سلامتۍ فکر

!

ددې کیسې مطلب

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

هره مور جانه د مینه ناک زړه ښبتنه ده هر وخت یې قدر او عزت کوئ ځکه چې دغه ستر نعمت په عمر کې انسان ته یو ځل ورکول کیږي.

مورهغه لوی نعمت دی چې یوځلی لاړه شی نوبیا یی راتګ نشته مخکلی له دی چې پس له مرګه یی آرمان وکړی نو هڅه وکړه په ژوند کې یی خوشحاله کړی

مور

مور د دنیا ستره هستي

په نړۍ کې ترټولو زوریدلی مورهغه د افغان مور ده متاسفانه یوخو چې څرنګه په کار ده مونږ هغسې د مور حق نه دی ادا کړی اوله بلې خوا زمونږ مورګانې روزانه غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

لمانځي زوریږي کړیږي او دردیږی دنړۍ
دنورو مورګانو په شان خوشالي زمونږ
دمورګانو په نصیب نه ده کاش مونږ هم
خپلې مورګانې له دی وروسته خوشاله
وګورو
الله پاک دی مو په وطن کی سوله راولی

مورهغه هستی ده چی لمن کښی یی اغزی واچول شی
ګلونه ترجوړیږی

ادبی ټوټه

موری ستا ښکلاه او ستا رڼا غواړم
زه ترابده ترقیامته ستا بقاء غواړم
ستا یوه مسکاه راته بقاء غواړی
دژوند یوه لحظه دی راته اعطاء غواړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

هاشمي دی تل دعآ غواړی
ستا دجنت راته بقاء غواړم
موری لاس پورته کړه دعرش ولورته
ستا په دعاء کی دارښا غواړم

دنیا څه ده خو بس خوشی تش میدان دی
یوه مور ده چی هم ژوند دی هم جهان دی
چی ناڅاپه راپیادشی ګرانی موری زړه وړوکی شی
ماشوم شی په ژړاشی

بی اختیاره داالله ج نه داسوال وکړم
زما عمر اوخوښی دی ټوله ستاشی

پ خپله ژاړم هیڅ پروا می نشته
ماته په ژوند دمور خنداپکارده

په کور کی نه وی زه له کوره درته ګورته رالم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

موری راپاڅه یو څه اوښکی می ډالی راوړی
دخپل پړونی په ځانګو کی می لړ وځنګاوه
یو ځل می بیا پخپله ژبه الله هو کړی موری

عجیبه قیصه

یوه زاړه ښځه به هر وخت له سهاره تر ماښامه دخپل
زاړه کور د دروازې مخې ته ناسته وه
یو وخت ورته یو څوک چې هره ورځ به په همدې لاره
تیرېده متوجې شو، نو له ورځو څخه یوه ورځ وه، چې
په همدې لاره تیرېدی .
بیا یې په زړې ښځې سترګې ولګیدې، چې وچې
شونډې، چاودلې پښې او زاړې جامې په تن د خپل
زوړ کور مخې ته ناسته وه خو دا ځل ترې همداسې تیر
نه شو خواته ورغی او د سلام وروسته یې ورته
وویل مورې څنګه یې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

زاړې ښځې لاس د سترګو د پاسه ونيو په ځير ځير يې
وکتل او و يې ويل ښه يمه ځويه
لاروي وويل : مورې داسې معلوميږي لکه چې نور
څوک نلرې؟
ښځې وويل :ولې نه شکر دی شپږ زامن مې دي،
.خدای ج دې يې راته ژوندي لري
لاروي وويل: مورې ستاسې له کوره داسې معلوميږي
چې د زامنو کاروبار دې خرابه دی څه کار مزدوري لکه
چې نشته
ښځی وويل: نه ځويه شکر دی په ټولو زامنو مې
سبقونه ويلي، يو انجينر دی يو ډاکټر دی او نور هم
.لوی لوی کارونه کوي
ټولو بچو ته مې ودونه وکړل، دا دوه مياشتې کيږي
چې پلار يې وفات شو الله دې يې وبخښي
ډېرې سختې يې زما بچو سره تيرې کړې
لاروي وويل: نو زامن دې کوم دي مورې ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

ښځي وويل: زامنو ته مې الله ج ډېر مال او دولت
ورکړی، هر يو ته مې چې واده کولو بس الله به ورته بل
ځای کې ښه کور او د ژوند سهولت ورکولو، ټول زامن
مې هلته يو دوه کلي وړاندې اوسيږي
لاروي وويل: نو موريې ته دلته څه کوې؟
ښځي وويل: په دې لاره مې هر سهار زامن تيريږي،
صرف د هغو ليدو لپاره کښنم، خو اوس مې سترګې
ضعيفه شوې او په موټر کې ناست زامن سم نشم ليدلی

مور جانه

مور هغه هستی ده چی لمن کښنی يی اغزی
. واچول شی ګلونه ترجوړيژی
مورپه کورکی هغه تله ده چی ټول اولادونه ورته
يوشان وزن لری

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

مورپه نړۍ کی هغه موجود دی چی زړګی پری
راټولیږی

موردد نیاملایکه ده.مورجانی ستادنوم تردغه
دریوټکو جارشم،(م)می مینه
(و)وجود می (ر)می روح

له اسمان څخه لاندی دځمکی پر سربهترینه تحفه مور
ده

دکوم انسان په خوله چی دمور نوم راځی زړه یی
دخوشحالی څخه ټوپونه وهي

ادبي ټوټه

جوړپه دې دنیاجنت دی،دمورغیږه

دخدای رحم وشفقت دی،دمورغیږه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مينه

دنيا واړه دمورغيږه کې،پرته ده

ګهواره دبشريت ده،دمورغيږه

انسانيت دمورله غيږې،شروع کيږي

سرچينه دبشريت ده،دمور غيږه

محبت دمورپه غيږه کې،زده کيږي
مدرسه دمحبت ده،دمور غيږه

دمور مينه کې ريااوتذويرنشته
سرترپايه صداقت دی،دمورغيږه

دمورغيږه درازونو ،ګنجينه ده
خزانه دلوړحکمت ده،دمورغيږه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

دمورغیږه کې نفرت اوکرکه نشته

ډکه واړه دالفت ده،دمورغیږه

په للوللوکې رازدنصیحت شته

ښه اغازدنصیحت ده،دمورغیږه

دژوندکړه وړه ،ټول همدلته شروع کیږي

ښه ټاکونکې دقسمت ده،دمورغیږه

دشاهانوپه دربارکې،موندل نه شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

کوم دربار چې د عزت دی، د مور غیږه

په دنیا کې نعمتونه د خدای ، ډیري

خو تر ټولو خوږ نعمت دی، د مور غیږه

په دنیا کې ئې مثال او ساری نشته

د و مره ډ که د لذت د ه، د مور غیږه
د مور غیږه ټو له مینه ، مینه مینه

ټو له مینه ،ټول رغبت د ه،د مور غیږه

زه قیام ئې د ستا یلو نه ،عاجزیم

د و مره لوړ نوم د صفت د ه،د مور غیږه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مور سره د زوی دوکه

ډیرپخوا لیری صحرایی سیمه کی کوچیان او سیدل ترڅنګ یی دبدرالدین په نامه ګاونډی هم وو چی دده مورد (هیری)په ناروغی اخته وه او دی غوښتل چی زوی یی تهوله ورځ ترڅنګ وی زوی به یی دی خبری زیات زوراوه او ویل یی چی دخلګو له نظره به کوچنی یم کله چی د کډی کولو وخت رانږدی سو نو بدرالدین میرمنی ته وویل چی مورمی له ځان سره نه بیایو او همدلته یی پریږدو یو څه خواړه ورسره کیږده چی یایی لیوان وخوری یاخپله مړه شی.چی دغم نه یی خلاص شو دي ورته ویل بنه دی کډی یی وتړلی او میرمنی یی دخوړو ترڅنګ دخوابنی سره خپل یو کلن زوی هم پریښود چی همدایوزوی یی درلود او پلار دزوی سره زیاته مینه لرل.دوی کډه بارکړه او یو څه مزل وروسته دغرمی ډوډی لپاره دمه سول چی تهول په خوراک اخته وه بدرالدین میرمنی ته وویل چی زوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

می راکړه چی یو ساعت لوبی ورسره وکړو میرمنی
ورته وویل چی هغه می ستا دمور سره پریښنود ده ددی
په اوریدو زیات خپه او په غوسه سو او چغی یی کړی
چی دادی څه وکړه میرمنی وویل چی ځکه می
پرییښودی چی سبا به موږ هم همداسی یو ازی پریږدی
داخبره په ده باندی دمردک په څیر ولګیده او په تلوار
په اس سپور او دموراوزوی خواته ور روان سو ځکه
هلته داسی وه چی څوک به بار سول لیوان به یی کورو
ته ورتلل چی که به څه پاته وه خوړل به یی نو دی چی
ورسید ګوری چی
موریی شاوخواګوری

زوی یی مور په شاه تړلی
وه وورباندی لیوان شاوخوا راتاویږی اودا یی په کاڼو
ولی چی ځانونه وساتی بدرالدین لیوان وشړل سترګی
یی داوښکو ډکی سوی او دوی یی راوستل ددی نه
وروسته چی کله به کډه کیدل مور به یی په اوښ سپره

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړه او دی به دشاه په اس ورپسی وو او دسترګولاندی
. به یی دمورجانی ساتنه کول

زړینی کړنی

خوږه کلیمه دمور ویل دی
اوپه وجودکي یي ترټولو ښکلي اوزړه راښکونکي غږ
(اي موري) د
مورکلیمه هغه کوچني لغت دي چي له هیلي،عشق
اولورییني ډک دي مورپه بشري زړه کي
. ترټولو خوږاوخوندلرونکي غږدي
موردلورییني، ازمښت، زړه سوي اوزده کړي سرچینه
ده مورد سپیڅلي څښتن هغه لورییښه ده چي دخپل
اولاددروزني اوپالني لپاره هري سرښندني ته
چمتوده، مور هغه غیږده چي داولاددارام ځاي دي
خوداغیږنه یوائي په ماشومتوب کي نه بلکي په
هروخت کي دخپل اولادلپاره ارام وربښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو_ کله چي یوا ئیتوب احساس کوي، بلکه کله چي ځوک ستا خبره نه مني کله چي د چالخوا ستا مینه رد شي کله چي دژوند څخه کرکه کوي.یو ځل سترګي پټې کړي سوچ وکړی چي چیرته به ارام بیامومي او ځوک ستا خبره درک کولاي شي خوته به بیا مومي هغه بل ځوک نه ستا مورده، هغه چي تاته دا احساس درکوي چي ته ترټولو غښتلي یي اوتاته دا ډاډدرکوي چي ته ریښتیني یي

ادبي ټوټه

ای محترمی قدردانی موری
زما خوږی او مهربانی موری

مور جانی ستا له محبت نه قربان
ستا حوصلی او صداقت نه قربان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

ای د هر چا نه په ما ګرانی موری
ای محترمی قدردانــی مــوری

مور جانی ستا دی لوړ همت ته سلام
ستا شفقت او مرحمت ته سلام

زمونږ لپاره سرګردانی موری
ای محترمی قدردانی موری
موری تحفه د پاک الله یی موږ ته
بهتر نعمت په دی دنیا یی مونږ ته

په تا نازیږو ډیر بی شانی موری
ای محترمی قدردانی موری

زه افغان به دی عزت کومه
درسره مینــه محبت کومه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما په غم ستړی ستومانی موری
ای محترمی قدردانی موری
زما خوږی او مهربانی موری

قیصه

دمور مینه
پرون شپه مې خوب لیده چې مړ شوی یم
لومړی ورځ یوه پربښته راغله او راته وې ویل

څه غواړې ؟

ورته ومې ویل : اوبه !

وې ویل : لاړ شه هغې غونډی ته وخیژه او اوبه وڅښه، کله چې هلته لاړم په یوې ستړې چینې مې سترګې ولګیدې، له هغې چینې څخه مې په مړه خیټه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوبه وڅکلې . درېیمه ورځ ییا هغه پربښته راغله او وې
ویل : نن څه غواړې ؟

! ییا مې وویل : اوبه

هغې وویل : لاړشه هغې غونډۍ ته وخیژه او اوبه
وڅیښه، کله چې لاړم، ګورم چې چینه ډېره کوچنۍ
شوې ده، په مړه خیټه مې ترې اوبه وڅښلې

او ومه ورځ ییا نومورې پربښته راغله او وې ویل : څه
غواړې ؟

ییا مې وویل : اوبه

هغې ییا وویل : لاړشه هغې غونډۍ ته وخیژه او اوبه
وڅیښه، له یادې چینې څخه مې اوبه وڅښلې

څلوېښتمه ورځ ییا هغه پربښته راغله او وې ویل : نن
څه غواړې ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا مې وویل : اوبه

هغې یو ځل بیا خپله تیره خبره تکرار کړه او وې ویل، چې هغې غونډۍ ته وخیژه او له هغې چینې څخه اوبه وڅښه

کله چې هغه ځای ته ورسیدم ګورم، چې د اوبو څاڅکي ډېر کم شوي دي، بیرته را وګرځیدم او له هغې څخه مې وپوښتل

دا ولې ؟

هغې په ځواب کې وویل : لومړۍ ورځ ټولو دوستانو ، د کورنۍ غړو ، قوم، مورا و خپل خپلوانو دې ستا له پاره اوښکې تویې کړې، درییمه ورځ یوازې ملګرو او مور دې ستا له پاره اوښکې تویې کړې، اوومه ورځ هم یوازې ملګرو او مور دې ستا له پاره اوښکې تویې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړې، مګر ځلوېښتمه ورځ یوازې او یوازې مور دې وه
چې ستا له پاره یې اوښکې تویولې، دا څاڅکي ستا د
مور اوښکې دي، چې د تل له پاره تویيږي

کله چې را ویښ شوم، نو د خپلې مور لاسونه او پښې
مې ښکل کړل، پوه شوم چې د مور مینه تل پاتې ده

مور د ژوند ملګرې ده

مور د ژوند د سترې غره یوازینی هغه چینه ده چې
داولاد تنده، سکون، ارامي او مینه پکې بهيږي
مور د اخلاص هغه نمونه ده چې د خپل بدن له غوښو
پی(شیدې) درکوي
مور د اعظمت و بلندی هغه مثال دی چې جنت یې له
پښو لاندې دی
مور خدای نده خو چې ودې نه بخښي خدای د نه بخښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ادبي ټوټه

داقيامت خو دې خدای نه راولي موري
چې ته مړه يې او زه نه يم مســــــافريم

دموريه اوښکو مې لمده وه ځکه نه تيريده
زما تر اوسه نه هيريږی هغه وچه ډوډی

ده جنت سړه سايه لرم په کور کې
هم کعبه هم مدينه لرم په کور کې

غريب نه يم زه بادشاه دزمانې يم
بې مـــــثاله خزانه لرم په کور کې

يو ديدار به يې په درست جهان ورنه کړم
زه خو داسې خزانه لرم په کور کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

قیصه

لس کلن یتیم د خپلې مور سر ته ناست و، لاسونه یې د
مور له غاړې تاو کړي وو او له ژړا سره یې سلګۍ هم
وهلې. مور یې خپل لاس په ډېر زحمت را پورته کړ او د
خپل زوی په سر یې کېښود. کوښښ یې وکړ چې زوی
سینې ته ورنیږدې کړي، خو په لاس کې یې دومره توان
نه و په ډېر ټیټ اواز یې په ډېر زحمت وویل: مه ژاړه
زویه زه ښه کیږم.یتیم خپلې سترګې د مور په سترګو
کې ښخې کړې مورې پلار که مې وای نو اوس به یې
تاته دوا راوړې وای ته نن ښه شه زه بازار ته ځم چې نن
مزدوري وکړم ماښام دوا درته راوړم.سلګیو یې خبرې
پرې کړې مورې زه مې بوټان هم بازار کې خرڅوم چې
ډیره دوا درته راوړم، خو ته نن ښه شه.د مور په بدن کې
یې لړزه پیدا شوه کوښښ یې وکړ چې زوی سینې ته
ورنیږدې کړي، خو توان یې نه و. د مور له سترګو یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوښکې را پرېوتې. زوی یې د لاس په ورغوي د مور
اوښکې پاکې کړې

دمور لاسونه یې په ځمکې ولوېده یتیم ونه پوهېدی
چې مور یې ساه ورکړه لا یې هم مور ته خبرې کولې
مورې ته مړه نشې که ته مړه شې نو زه به بیا ډوډی له
کومه کوم مورې که ته مړه شې نو زه به یوازې پاتې
شم، مورې مورې...لږشیبه وروسته وپوهېدی چې
مور یې دده خبرې نه اورې، له خولې یې سوې کړیکه
ووته او د مور په سینه ورپرېوت
زرینی کربښی دمور لپاره
تاسی فکر وکړی چی یوه مور په خپلو اولادونو څومره
مهربانه ده تاسی هم ددی خبری شاهدان یاستی چی یوه
مور د خپلو بچو د روښانه راتلونکی لپاره په پردیو
کورنو کی جامی مینځی او ډوډی پخوي دا هرڅه ددی
لپاره کوی چی دغه نیازبین بچی یی د خپلو همزولو او
سیالانو په کتار کی ودریږی او نه غواړی چی دغه گل

(c) ketabton.com: The Digital Library

گل بچی یی بی تعلیمه لوی شی د دی خبری د ښه
سپیناوی لپاره د پښتو ادب د نا لیکلو ادبیاتو له
خروار لنډیو ځخه یوه لنډی ستاسو مخی ته ږدو

لنډی

بچیه د سکول نه قرار نه شی
زه به پردی جامی گنډم تا به ساتمه

قیصه

دمورمینه

یو ه مو ر چی شل کاله د خپل ز و ی په ا نتظا ر کښی
و ه
د سرشمیرنی یو کا رکونکی د سرشمیرنی په خاطر د
یو کو ر د ر و ا ز ه وټکوله
زړی ښځي د ر و ا ز ه خلاصه کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

کارمند پوښتنه یی وکړه ,مور جانی په دی کور
کښی څوکسه یاست
زړی ښځی دکوځی اخیری برخی ته وکتل او په
ژړند وکی لهجه یې وویل کولی شی سبا راشی
سرشمیرنه وکړی
د سرشمیرنی کارمند وویل ,مور جانی څه فرق
کوی نن یا سبا
زړی ښځی وویل ,بلی ماموړ صاحب زوی لرم چی
شل کاله کیږی مسافری ته تللی دی شاید نن یا
سبا به راشی که راشی نور بیا دوه کسه یو
یو دکاندار دکورتر څیرمه وای چی هر کله چې
د امور له کوره د باندی ځی نور کیلی ماته پریږدی
وای چی شاید زوی به مو راشی زه به نه یم ستړی
به وی د اکیلی ورکړه ترزما راتګ پوری به
دمه وکړی
د مور مینه د اسی وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

له مور او پلار سره نیکی کول

له ابو هریره رض څخه روایت دی چی
رسول الله ص و فرمایل «رغم انفه .ثم رغم انفه .ثم رغم انفه .قیل
من یا رسول الله قال من ادرک والدیه عند الکبر
.احدهما او کلیهما .ثم لم یدخل الجنة» رواه مسلم ۲۵۵۱.ژباړه:
دهغه پزه دی په خاورو سی .دهغه پزه دی په خاورو سی .او بیا
دی هم دهغه پزه په خاورو سی .یو چا عرض وکړی ای دالله رسوله
دچا ؟د رسول الله ص
داویناچی وایی او بیا هم جنت ته داخل نسی . په دی معناء ده چی
ثوک داموقع تر لاسه کړی او ګټه تری وانخلی نو هغه تاوانی دی
له همدی امله ثوک چی دخپل مور او پلار سره دبوډاوالی په
حالت کی نیکی کول غنیمت ونه ګڼی .نو ددی لایق دی چی بدی
یی وویل سی. دابو هریره رض عنه څخه روایت دی چی رسول الله
ص و فرمایل بیشکه چی ځینی وخت په جنت کی دیو چا درجه
پورته کیږی .هغه به پوښتنه وکړی چی دادرجه ماته څنګه راکړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوه ؟ورته وبه ویل سی چی ستا اولاد ستا لپاره دبخښنی دعا کړی وه «رواه ابن ماجه دحدیث شمیره ۳۶۶۰»

په دی حدیث کی دمور اوپلار سره دښه سلوک لوی اجر اوهڅونه اوله هغوی سره دبد سلوک عذاب او بیره بیان سوه .ابو درالدرداء رض وایی چی ما درسول الله ص څخه واوریدل چی وی فرمایل: پلار دجنت منځنی دروازه ده. نوکه غواړی ضایع یی کړه اویا یی ساتنه وکړه (رواه ترمذی دحدیث شمیره ۱۹۰۰) له دی حدیث څخه مطلب دادی چی دپلار حقوق اداکول اطاعت یی کول خبره یی منل او ادب ورسره کول دجنت پر منځنی دروازه دداخیلیدو لوی سبب دی.

همدارنګه دعایشی رض عنها څخه روایت دی جی رسول الله ص وفرمایل زه چی بیده سوم نو ځان می په جنت کی ولیدی . بیا می دیوه لوستونکی اواز واوریدی پوښتنه می وکړه چی داڅوک دی ؟ راته وویل سول جی دا حارثه بن نعمان رض دی . بیا رسول الله ص وفرمایل : هغه ته دامقام او مرتبه دتابعداری په وجه ورکړل سوی دی . حارثه بن نعمان رض دخپلی مور ډیر تابعدار وه (رواه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمور مینه

احمد ۸۹/۲۴)نور دنو مسلمانانو لکه چی په حدیثو کی مو
ولیدل دمور او پلار څومره ستر حقوق دی نو موږ او تاسو هم باید
دمور او پلار احترام او قدر وکړو. اودوی دویناوو څخه
سرغړونه ونه کړو . برته ددوی دمشوری دکوم کار پیل او ختم ونه
کړو دژوند په ټولو چارو کی ورڅخه مشوره وغواړو

(ومن الله التوفیق)

دیوی دعا په هیله
حاجی محمد ځلاند او ورسره همکار جمیل احمد درویش

ستا له رضـــــا سره دهر بنده تقدیر تړلی
موری له تا سره دویښو شپو تصویر تړلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخذ لیکونه

بیلابیل ویبسایټونه

فیـــــــــجونه

فیـــــــــــسبوک پاڼې

او کتابونه

همدارنګه دحاجي محمد څلاند او جمیل احمد درویش
مطالعتي معلومات
خوښونه سردار ولي عابد

فیسبوک پاڼه حاجي محمد څلاند

ایمیل ادرس Haji khan 413@ gmail.com

دتلیفون شمیره 070 555 80 76

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library